

Izhaja vsaki dan

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 nvč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.

Cene oglasov se računajo po vrstah (širine 73 mm, visoke 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za smrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Mala oznanila po 3 stot. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšerlatni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna konsorcij lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-branilni račun št. 841.652.

TELEFON št. 1157.

Politično društvo „Edinost“

vabi na

Shod volilcev

ki ga sklicuje

na prihodnjo nedeljo dne 4. marca t. l.

ob 4. uri popoldne

v prostore „Gospodarsk. društva“ v Škedenju.

Na dnevnem redu bo razprava

o občinskih volitvah

ODBOR

političnega društva „Edinost“.

Pismo iz Rusije.

I.

V 1. listu „Novic“ stran 6. leta 1878. je čitati v nekem dopisu iz Rusije te-le vrstice:

„Še nisem pol drugi rimski lustrum v Rusiji, pa kaka sprememba v ruskem narodu! Po pravici bi mogel reči, da vsako leto je desetletje v napredku.“

Minolo je od tedaj 28 let, in glej: kakov velikanski korak smo storili!! Krvavi dnevi francoske revolucije predminolega stoletja so le blede vsprico naših krvavih barikad, požarišč mest in gorah mrtvecev.

Kaj je to? Korak nazaj?? Ali morda povrnitev v temni vek brezpravja, rušenja in iztrebljevanja? Ali pa korak naprej, k zavesti, sviti — zidanju?? Ali podiramo vseprek z namenom, da zidamo nekaj novega nenavadnega, velikanskega? Ali pa morda strmino nad gromado velikanske razvaline, ne da bi vedeli: kdo bo zidar, kdaj bo zidal??

Ne, prav nič ni čudnega na tem, da je v naših dnevnikih — ne mislite pa, da v krvavo-banditskih, ali v črnostotenskih, v neprivilegiranih — ampak v trobarvnih, ki se dičejo s pravim in ne ponarejenim rodoljubjem, čisto čitati takih-le vzdihov:

„Mi pereživajem trenotne duji. Unimije, pessimizem, utratu smisla žiznji, utstutstnije idealizma i visokega vdrlinovenjija — ust osnovnoj ton ili karakterističeskaja čerta sovremennago mirosrozercanija!“

Resnično: neopisen kaos, kakoršnjega ni bilo v Rusiji od časov Pugačeva in Borisa Gudunova. Kaj se hoče! Bogov nimamo v Rusiji; imamo samo navadnih ljudi, ki se v svoji pohlepnosti za slavo nenavadnih genijev motijo bolj ali manje v svojih nazorih

in načrtih, ki čisto sanjajo tudi v budnem stanju, a se jim čisto zdi, v teh sanjah, ali da led gori, ali da je ogenj mrzel. Za to so nas Japono-Anglo-Amerikanci — s prestopno pomočjo naših zapadnikov — tako lahko pobili na kopnem, na morju in za zeleno mizo diplomatov.

A paralelno s tem nas ščuvanje in rovarjenje Izraelovih sinov požiga, ropa, ubija vseprek, brez razlike, vsakogar, o katerem sódijo, da je na poti zmagovalnemu pohodu izbrancev Sijona!

Vsej je torej izgubljeno, pogubljeno?

Ne! Izgubljeno je mnogo časa, zlata in časti. Prelite je bilo mnogo krvi po nepotrebnem, ali — ali pogubljenega ni nič. Za to nam jamči zdravi smisel ruskega naroda, slovanske krvi. Iz prepelišča in prelite krvi nam vzraste novo pokoljenje: novo, zdravo, krepko, ki raztrebi staro trohljad do poslednjega temeljnega kamena — iztrebišvi potoma posebno tudi izdajice.

Kar sedaj, ob začetku tega leta vidimo pred seboj je le brezoblična gruda stare podrtine, pomešana z neumelo nakopičenim, neobdelanim presnim stavbivom, ki čaka krepke, umne roke umnega in pogumnega graditelja. Na slabem smo sedaj le v tem, da — graditelja nimamo. Ali pa morda le ne vemo zanj. Ne vidimo ga. Ali najde se gotovo — na tem ni dvoma. Za to nam jamči tisočletna zgodovina ruskega naroda.

Boginja Psihija je močna, neukrotna, neizprosnostna sila. Ona prodira slepo naprej, ne gleda ne na brezno na levi, ne na prepad na desni. Vedno naprej, naprej: čez jame in pregrade tja na neomejeni prostor — svobode, kjer ni vzd hotenja, ni brzdl volji, ni vajeti samotežju.

V februarju leta 1903. so se po ulicah naših mest dvignile neštivilne množice vseh slojev naroda brez razlike — dijaki, delavci, meščani, kmetje — s portreti vladarja, ki je objavil osveto žaljivcu pravice, oskrunitelju časti ruskega naroda. Neumolkljivi klici in petje je donelo iz sto- in tisočih grl na zdravje in slavo vladarja v nadi do pravičnega zadoščenja. Kri je vrela; živci, napeti do pretrganja, so igrali pesem osvete in navdušenje ne poznalo mej. Ali mesto o prodiranju naprej so prihajale z bojšča vesti o umikanju nazaj. Toda spremljane so bile te vesti s tolažbo: „Potrpajte, da se zberemo. Pri Ljaojanu jim zadamo vdarec!“. In res, pri Ljaojanu bi bilo morda možno zadati udarec. Zakaj ga niso „zadali“? To nam je še sedaj neznan. Mi smo trpeli, živci so trepetali zbog grenkih vesti, srce je udarjalo v prslih kakor kladivo po nakovalu: Port Artur, Sahe,

Čuzima, Mukden. Zavedno trpljenje je pojemale; na njegovem mestu se je ugnjezdila duševna muka...

Konflikt med Avstrijo in Srbijo.

„N. F. Presse“ poroča, da je Avstro-Ogrska pripravljena skleniti s Srbijo provizorij do 1. maja, in sicer na podlagi klavzule največje ugodnosti. Za dobo tega provizorija bo smela Srbija od slučaja do slučaja uvažati v Avstrijo tudi živino, vedno pak pod pogojem, da dopusti to veterinarska policija.

Zadnje vesti iz Belegagrada pa javljajo, da je srbska vlada brzojavnim potom prijavila avstro-ogrski vladi svoje protipredloge in da je soditi, da smo neposredno pred sporazumljenjem. Ukaz, ki so ga dobili carinarski uradniki srbski, naj ne dopuščajo blagu prehoda, dokler ne dobe novih odredb, se opravičuje z dejstvom, da se je nakupičilo preveč blaga.

Dogodki na Ogrskem.

Javili smo že, da je ogrska vlada onim listom, ki so se prodajali po ulicah po novičnu, prepovedala kolportazo in da je začel jako energično prakso konfiskovanja listov. Povodom tega koraka ogrske vlade pretaka dunajska „Neue Freie Presse“ britke solze radi tacega dušenja tiskovne svobode in izraza madjarskim kolegom svoje srčno sočutje v teh „trdih časih“. Umeje se ob sebi, da mi nikakor ne ploskamo ogrski vladi radi tega, ker je na vrat tudi madjarskega novinstva obesila vrv, ki jo bo mogla poljubno natezati. Ne, mi smo principijelni nasprotniki vsakemu dušenju svobode, pa bilo tudi madjarske, da-si bi bilo — z ozirom na vse ono, ker so Madjari zagrešili nad narodnostmi na Ogrskem — precej človeško od nas, ako bi tudi Madjarom privoščali malce — nesvobode. Mi bi se torej iz srca pridružili današnjemu „Preščenemu“ navdušenju za tiskovno svobodo, ako bi nas ne motil spomin, ki nam pravi, da ista „Neue Fr. Presse“ ni še nikdar posvarila svojih dragih madjarskih kolegov, ko so isti ne le odobrvali vsako dušenje tiskovne svobode Slovkov, Srbov in Romunov, marveč so še vsikdar pozivali na osebne persekucije proti slovanskim novinarjem in ščuvali madjarsko javnost proti njim!!

Ne pridružujemo se torej navdušenju dunajskega lista za tiskovno svobodo, ker vemo, da je zelo enostransko in — talmi.

Mej tem pa nadaljuje ogrska vlada se svojimi odredbami; ki kažejo, da se misli za

dlje časa absolutično vrediti. Ministerstvo za notranje stvari je na pr. ravnokar izdalo dekret, s katerim je razpustilo tako-imenovane municipalne kongregacije za javno zdravstvo.

Nadomestni rezervisti.

Vojni minister je izdal na vse ogrske vojne zборе povelje, da se nadomestne rezerviste ne sme pod nobenim pogojem puščati na dopust.

Ogrski proračun za 1906.

Ogrsko finančno ministerstvo je priobčilo državni proračun za 1906. Za vse dežele krone sv. Štefana so redni stroški za 1906 proračunjeni na 629,603,491 kron, izredni pa na 13,920,990 K. Investicije znašajo za vse leto 83,686,051 kron.

Francoska vlada in novoimenovani škofje.

Francosko ministerstvo se je kakor poročajo iz Pariza, v torek bavilo z imenovanjem novih francoskih škofov. Čeravno so bili ti škofje imenovani že prej, nego so se konstituirale cerkvene občine, kakor jih predvidja zakon o ločitvi, je ministerstvo sklenilo, da se noče umešavati v ta imenovanja ter da dovoli novim škofom, da se nastanejo v škofjskih palačah.

Dogodki na Ruskem.

Razglas volilnih imenikov.

Iz Petrograda javljajo 26. t. m.: Volilni imeniki 22 pokrajin bodo razglašeni dne 28. februarja, oni desetero drugih pokrajin pa dne 7. marca. Teh 32 pokrajin obsega več nego polovico evropske Rusije.

Smrtne obsodbe v Sibiriji.

Kakor poročajo iz Verhne-Udinskega je vojno sodišče na kazenski razpravi proti 30 železniškim uslužbencem minoli ponedeljek obsodilo devet njih na smrt, štiri pa v prisilno delo. General Remenkampf je štiri obsojence pomilostil, drugih pet je bilo pa usmrtenih.

Admiral Nebogatov.

Kakor poročajo iz Petrograda, si admiral Nebogatov prizadeva, da bi preprečil, da bi se proti njemu uvedlo pravilno vojno-kazensko postopanje. V to svrhu je svojo stvar poveril odvetniku dr. Margolinu in tudi sam je sestavil obramben spis, v katerem se med drugim nahajajo nastopna mesta: Oboroževanja svoje eskadre nisem mogel voditi sam, istotako tudi nisem mogel organizirati osebje svojih ladij, ki se je izvršilo od treh različnih strani. Zato so povodom ime-

tvoje primorske kraje, na kar pa da on, seveda, ne misli niti od daleč.

— Ali je navihancu grozljje kisló, se je nasmehnil Gorjanski.

— Da, mi je rekel Dabiša, ako umaknem vojsko takoj, skočili bi vsi vlastelini na-me, a meni treba njihove pomoči proti Turčinu, ki mi groznim kladivom bije na moja vrata. A to ni še vse. Naj moja vojska zapusti Dalmacijo, a moj dragi brat Šišman ne bi poslal vojske tjakaj, ker je nima mnogo in jo potrebuje proti Turčinu. Kaj bi se zgodilo? Puntarji bi pokrili vso deželo za neapeljskega Vlaha, a nekaj bi odšepnili tudi Benečani. Vidiš torej, sveti oče, je dovršil Dabiša, kako čuvam jaz Dalmacijo za mojega brata Šišmana kakor svet zaklad. Sedaj bi bila nevarnost zares velika, ako bi Dalmacijo na vrat na nos izročil dragemu bratu svojemu Šišmanu.

— Ha! Ha! Ha! se je spustil Šišman v krohoten smeh. Dabiša čuva Dalmacijo za-me, volk čuva ovco za pastirja. Diven je ta moj brat Dabiša! Dalje! Dalje! Dalje!

Frat se je poklonil in je govoril na dalje:

— Govoril mi je Dabiša, da je škof Pavel Horvat pred več meseci odšel v Gacto, da zvaži vlaškega dečka Lacka zopet na prestol hrvatski.

(Pride se.)

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Senoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C. Š.

— Hočem, hočem, se je poklonil beli frat, izpodrežati hočem svoj dolgi jezik, gospod knez. Kaj hočeš? To je navada fratov. Sel sem pred te patarske nezakonske stvore — z dovoljenjem govoreči — to je pred Dabišo, da mu in puncto puncti posezem pod grlo. Povedal sem, kdo sem, kdo me je poslal in po kaj da sem prišel, in sem, seveda, dokazal to s pismom in pečatom. Sedaj pa je začel Dabiša kaditi mi in me gladiti ter mazati mi usta s sladkim medom, kakor da sem kakov patarski kerubin, ali serafin, a na-te, svetla krona, je začel sipati toliko hvale, dike, slave, kakor da je usul vse rožice sveta na tvojo krono. Poslušaj tvojo in svojo hvalo čakal sem dobre pol ure. Potem sem si rekel: Molči! Dovolj je. Sedaj ti frat zagodi pesem! Pred vsem sem rekel bosanskemu vladarju, da si ti, gospodar, potrošil mnogo milosti in denarja, da pride Stjepan Dabiša na prestol, pak da tvoja svetlost

veruje za trdno, da gospod Dabiša ve za to ter da ni pozabil.

— A kaj on na to? je vprašal Šišman.

— Rekel je, da mu je tvoja milost znana do zadnje mrvice, pak da ti radi tega poljublja rob obleke in rokave.

— Ah, ah, se je zasmejal Gorjanski, kako plemenito nezakonsko dete je to!

— A kaj je bilo na to? je vprašal kralj.

— Ek, krivoverec ima fine nosnice, gospodar, se je zasmejal Čiro: slutil je, kam da vede moja pot, zato se je zopet začel umikati v stranske poti, pa tebe hvaliti in kovati tvojo dobroto v zvezde. No, moji, stavrega frata očesi sta sicer mali kakor krtovi, ali ostri kakor mačkini, pa se zato nisem odmaknil niti za dlako od prave žice. Rekel sem kronanemu nezakonskemu detetu recte et directissime, pro primo, da se Dalmacija njega nič ne tiče, ampak da je tvoja last, pro secundo sem vprašal, kedaj misli v smislu svoje obljube umakniti iz te dežele bosanske čete, ki jih je Tvrdo na razbojniški način potisnil tjakaj. Pro tertio sem ga vprašal, da-li se hoče ločiti od bratov Horvatov, Paležnikov in drugih hrvatskih izdajic, ki dvigajo grešno roko na posvečeno tvojo glavo in ki naj jih tvoja močna kraljevska šiba

zdrobi, kakor je v tistem starem bibliškem času Samson zmogel Filisteje.

— Pa on? On? je zaklical Šišman, udarši z nogo ob tla.

— Hitreje, hitreje frat! je vspodbujal Gorjanski.

— Nasmehnil se je sladko, je nadaljeval frat, gledal me od strani in začel mešati. Dalmacija, je rekel, je sicer res tvoja, kakor je solnce na nebu božje. Njemu da ni niti na kraju misli, da bi posegal po ptujem blagu, ali da bi si hotel pridržati, kar je bilo pridobljeno po krivici.

— No, to je pošteno govoril, je rekel Šišman.

— Ali, je nadaljeval modro brat Čiro, primaknivi prst-kazalec k nosu in nasmehlnivi se zvito, v enem hipu, da se ne more umakniti vojska iz Dalmacije.

— Zakaj? je planil Šišman.

— Ker, ker — se je dotaknil Čiro zopet svojega nosa — ker Dabiša pravi, da mora za-te čuvati Dalmacijo se svojimi četami.

— Za-me? Vraga! Kako? se je razsrdil kralj.

In Čiro je pripovedoval dalje:

— Prvič, je rekel Dabiša, so mnogi bosanski plemiči za to, da si Bosna pridrž

novanja svojih častnikov nastale razne zmešnjave. Še le dva do tri dni po mojem odhodu je bilo število častnikov popolno.

Drobne politične vesti.

Vseslovanska razstava v Pragi. „Česki Jih“ poroča, da namerava novi praški župan dr. Gross prirediti v prihodnjem letu vseslovansko razstavo v Pragi.

Srbska skupščina. Iz Beograda poročajo od 27. t. m. Skupščina je vsprejela zakonski načrt, po katerem se neki rezenski delniški družbi podelja koncesija, da zopet otvori v Beogradu tovarno za izdelovanje sladkorja.

Domače vesti.

Municipalna delegacija je v svoji seji dne 19. m. m. sklenila: vsled naredbe od 26. januarja, ki je vzel občini agende prenešenega delokroga, je prenehal jedini vzrok, radi katerega se je v spisih, prihajajočih mestnemu magistratu, dopuščal kakor dopisovalni tudi drug jezik razun italijanskega. Zato naj se odpošlje c. kr. namestništvu dopis, da mestni magistrat ne bo odslej od državnih oblasti vsprejemal nikakega spisa, ki ne bo sestavljen v italijanskem, to je v uradnem jeziku občine. Namestništvo naj obvesti o tem tudi svoje podrejene urade. Nadalje so sklenili gospodje v mestni delegaciji, da bodo zahtevali, da **uradni jezik novega namestništvenga urada mora biti italijanski toliko v notranjem poslovanju, kolikor tudi v vnanjem obveščanju.**

Tako se torej glasi sklep municipalne delegacije od dne 19. februarja. Če ne bi bili poprej že poznali te gospode, pak jih ta sklep karakterizuje v polni meri. Mi seveda ne moremo ovirati gospode, da si določajo italijansko kakor svoj notranji uradni jezik. Ali, kar se tiče vnanjega obveščanja se strankami in vsprejemanja slovenskih vlog, jih opozarjamo, da obstoje razsodbe upravnih in pravoreki sodnih instanc, ki so obvezne za njih in jim natančno in določno predpisujejo postopanje. Mestne oblasti morajo vsprejemati tudi slovenske vloge, ker velik del avtolitonnega prebivalstva pripada slovenski narodnosti. In gospodje v municipalni delegaciji bi morali pomisliti, da so ravno in še posebno zato, ker zahtevajo, naj državne oblasti spoštujejo njihov jezik, tudi mestne oblasti dolžne spoštovati jezik, ki je zakonito priznan kakor deželni — naš slovenski jezik!

Kar za glavo smo se pa prijeli, doznaviš o zahtevi gospodov, da mora biti tudi na novi c. kr. politični oblasti toliko notranji uradni, kolikor vnanji obveščalni jezik italijanski. Mi strnimo. Vemo sicer, da so gospodje s to zahtevo prav junaški mahnili — v zrak, ker ni težko uganiti ob zistemu, ki vlada v Avstriji, kateri bo notranji uradni jezik na novem političnem uradu.

Nemški bo, da si bi bilo pravično in tudi možno, da bi bil tudi notranji uradni jezik urejen primerno narodnostnim razmeram v tem kraju. Toda, kar se dostaja vnanjega obveščalnega jezika, je to tako samo ob sebi umevno, da se mora isti ravnati po želji, zahtevi in pravi strank: sklep mestne delegacije pomenja torej tako absurdnost in ob enem nečuvstvo drznost, kakoršnja morejo zagrešiti le ljudje, ki so v svoji strasti popolnoma oslepli in so v svoji zagriženosti izgubili vsaki smisel in vsako merilo ne le za to, kar je pravo in kar smejo, ampak tudi za to, kar — **morejo.** Slovenski kmet bi jim rekel, da butajo z glavo ob zid. A tudi najomejeniji slovenski kmet bi jim mogel povedati, da se mora glava prej razbiti, nego zid. O njih velja izrek, ki je bil svojedobno kovan za francoske Bourbone: ničesar se niso naučili in ničesar pozabili!

Zaključno jim budi povedano odločno in resno: mi Slovenci bomo tudi odslej branili pravice svojega jezika z isto odločnostjo kakor smo jih doslej.

Liburnia docet. Pod tem naslovom pišejo „Omnibus“ iz Voloske, da so tam najprej — v vsej Istri — začeli umerjati absolutno potrebo, da prideta obe narodnosti v tej pokrajini do kakega sporazumljenja. V Voloskem se zavedajo, da vsi interesi, gospodarski industrijalni in trgovski, zahtevajo združenje obeh narodnosti proti navlačenju furorja berolinskemu. V Voloskem ne govori in ne veruje nikdo več, da so Slovani intransigentni. Saj so bili oni prvi, ki so ponudili roko, povabivši s plemenitim

namenom na ples „Sokola“ razne osebe in družine, ki se pristevajo k italijanski stranki. In ti so prišli in na večerji sta jim napivala dr. Janežič in Pošćić ob vseobčnem odobravanju. Pozneje pa se je udeležilo plesa družbe „Club ciclistico Voloscano“ več gospodov hrvatske stranke, ki so bili prisrčno pozdravljeni in vsprejeti.

Uredništvo „Omnibusa“ pozdravlja z zaščenojem te simpatične in simptomatične vesti s pripombo: „Naravno je, da mi ne moremo pripoznati nikake italijanske narodnosti na Voloskem. Ali na drugi strani je istotako naravno, da vseeno smatramo za svoje brate vseh njih, ki se vsled svoje vzgoje ali drugačnih zavajanj čutijo Italijane mesto Slovane, kar v resnici so po svojem pokoljenju.“

Za danes beležimo samo fakt; ali povrnemo se k tem pojavom čim prej.

† **Cesare de Combi.** Včeraj popoldne je umrl po dolgem bolehanju gospod Cesare de Combi, drž. poslanec, večletni člen mestnega sveta, član sedanje municipalne delegacije, podpredsednik trgovske zbornice.

Pokojni Combi je bil strokovnjak v železniških stvareh. Bil je na pr. neutruden propagator gradnje druge železniške zveze preko Loke do Trsta. Sploh se je najraje bavil z gospodarskimi stvarmi: na političkem polju ni rad stopal v ospredje. Sploh je bil človek in se je dalo jako lepo občevati z njim.

Na Vrhnikih je pa umrl upokojeni davkar Ivan Gruden.

Začnimo znova! Navrteli smo se in to, upam, v polni meri. Zato pa pričakujem, da zbere zopet vsak svoje misli ter se povrne k svojemu delu. To pa pričakujem še posebno od vseh učencev ruskega kružka, čegar prvi tečaj je bil tako rekoč zavrtno umorjen od Kurenta. Da, Kurent je zakrivil vse. Vso krivdo zvrnimo na njega; on nas je posušil na telesu in na žepu, on nas je odvedel od učenja; sploh je on vsega kriv. Zato je pa dobil tudi primerno kazen, namreč: pregnan je za eno leto. Mi pa se povrnimo s tem več vno k ruskemu kružku in potrudimo se, da popravimo škodo, ki mu jo je prizadel Kurent.

V resnem glasu pa moram omeniti, da bi bilo v resnici žalostno, in poleg tega tudi sramotno za tržaško mladino, ako bi pripustila, da bi prvi tečaj ruskega kružka moral prenehati. Torej pogum! In ne zamudimo lepe prilike, ki nam jo nudi ruski kružok: stroški so mali, učiteljica izborna, jezik pa velevažen za nas Slovane.

V edinosti je moč! In edino ta jezik je prikladen in zmožen, da ujedini nas razkropljene Slovane v eno družino. Na delo torej!

Nemška požrtvovalnost. Naši družbi sv. Cirila in Metoda neso njene užigalice na leto do 3000 K. češki „Šolski Matiči“, pa celo 4000 K. dočim dobiva nemški „Schulverein“ samo 1000 kron. Nemci odpirajo samo takrat na široko usta, kadar se hvalijo, v narodne namene pa nimajo navade dajati. Naša skrb naj bo torej, da še bolj pomagamo naši šolski družbi. Zahtevamo pri vseh trgovcih ne samo slovenskih užigalic, ampak tudi slovenske kavine primesti, slovenskega mila itd.

Premeščenja in imenovanja v tržakoperski škofiji. Preč. g. kanonik Kosce je imenovan prokuratorjem izpraznjenih nadarbin (prokurator beneficiorum vacantium) Na mesto pok. župnika Jonketa pride v Sv. Križ č. g. Andrej Furlan kot župe upravitelj — dosedaj kooperator pri Nov. Sv. Ant. v Trstu. Na njegovo mesto stopi dosedanji dvorni škofov kaplan in ordinariatski kancelist, č. g. Iv. Tul, kateremu sledi č. g. Jos. Ant. Ujčić, bivši gojenec v višjem duhovniškem izobraževališču „Augustineum“ na Dunaju. — Ekspozit v Topolovcu č. g. Josip Knavs pride v isti lastnosti na Dulojce med tem ko je imenovan za Topolovca č. g. V. Folta, dosedanji kaplan v Gradinji. Prevzimeni vladika tržaški dr. Fr. Nagl je imenoval vlč. gg. dr. Drag. Mecchia, kancelerja ordinariatske pisarne in dr. Trifona Pederzollija žup. pri sv. Nov. Ant. v Trstu izpraševalcema pri župniških izpitih (prosinodalnima eksaminatorjema.)

C. kr. okrajnega glavarja Oreška — o katerega izginotju smo bili sporočili tudi v našem listu — so v ponedeljek, dne 26. t. m. pri Brežicah mrtvega potegnili iz Save. O tem poročajo iz Krškega „Slov. narod“: Oreška so le slučajno dobili. Nekemu delavcu pri gradnji mosta je padel klobuk v Savo; on je skočil za njim, a izginil v Savi. Šli so s čolnom za njim, iskali ga, a niso

ga dobili: potegnili so pa pri tem iskanju glavarja iz Save. Ali je Orešek žrtev kakega hudodelstva, to dokaže preiskava. Vendar je soditi, po vseh okoliščinah, da se mu je pamet potemnila. Bil je v zadnjem času zamišljen, ogibal se je ljudi ter si je domišljeval, da ga preganjajo. Pokojnik je bil blaga duša, ter je prebivalstvu pomagal, kjer je mogel. Uradnikom je bil dober predstojnik. Živel je sicer samo za-se ni hodil v nobeno družbo — a škodoval ni nikomur. Vsi ga bomo težko pogrešali.

Služba pisarja je razpisana na c. k. okrajni sodnji v Ajdovščini. Dnevina 2 K 20 stot.

Prosilci za označeno mesto naj vložijo svoje lastnoročno pisane prošnje, opremljene s priporočili o dovršenih študijah, dosedanjem službovanju in poznanju deželnih jezikov najdalje do 12. marca t. l. na predstojništvu c. k. sodnije v Ajdovščini.

Brzjavna zveza z Gračejem. Da se razbremenijo brzjavna proga Trst-Gračež, na kateri je izlasi v poletnem času velik promet, se podaljša brzjavna proga Trst-Barkovlje do Tržica. V to novo progo bodo uvrščeni brzjavni uradi v Sestlanu, Devinu in Tržicu. S tem se znatno zboljša in povspeši brzjavni promet ne le z Gračejem, ampak tudi z vsemi omenjenimi kraji ter s Červinjanom.

C. kr. centralna komisija za umetnost in zgodovinske spomenike. Na seji, ki jo je dne 16. t. m. imela prva sekcija centralne komisije, je konservator Guirs poročal, o krščanskih stavbah iz prve dobe krščanstva, ki so jih izkopali na otoku Brioni pri Puli. Nadalje je isti konservator poročal, da so pri Zamašku (okr. glav. Pazin) pri kopanju našli več rimskih zidov in grobov.

Dalje službojuči podčastniki tukajšnje garnizije prirede dne 3. marca svoj plesni venček v veliki dvorani društva „Eintracht“.

Umirovljeni so poštni kontrolorji v Trstu: Anton Beros in Evgen Paruta ter poštni oficijal Anton Buchich.

Nova orožniška postaja. V področju orožniškega poveljništva št. 7 je ustanovljena nova orožniška postaja v Žbandaju pri Počreču.

Nekoliko popravka. V včerajšnji notici pod naslovom „Nekoliko pripomb o imenovanju učitelja za slovenski pouk na tukajšnji državni ljudski šoli na Lipskem trgu“ je rečeno v tretjem odstavku v tretji koloni, da naj učitelj slovenščine spoji 2 razred s četrtim. Umevno je ob sebi, da bi moralo stati 3 razred.

Ob enem nas opozarja naš dopisnik, da se je v enem prejšnjih nadaljevanj urinila zelo neljuba pomota, kjer je rečeno, da se v V. razredu b nijeden od 9 slovenskih učencev ni udeleževal pouka. To velja za V. razred a.

Veselica pevskega društva „Zarja“ v Rojanu v nedeljo dne 17. m. m. je vspela najlepše. Pevske točke je zbor „Zarje“, izvajal povsem polhalno. Izlasi so ugajali: zbor „Ruža i djeva“ in „Snežec pal bo“. Veliko in grohotnega smeha je izzival kuplet „Ona mu osle kaže“. Kakov efekt je napravil ta kuplet, priča dejstvo, da je moral pevec trikrat na oder. Tudi burka Jake Štoke „Trije tički“ je dosegla svoj namen v polni meri: občinstvo se je zabavalo najziborneje. Vspeli so bili popolni. Najefektnejši pa je bil prizor, ko so nastopali „trije tički“.

„Zarja“ more biti zadovoljna s tem vspehom posebno zato, ker je dobila dokaz, da kraj vseh težav, ki jih mora premagovati, vživa še vedno vse simpatije domačega prebivalstva. Le korajžno naprej. Mnogo je že storilo to društvo za našo stvar, izlasi za probujo narodne zavesti v našem prijaznem Rojanu, ali njegova naloga še ni dovršena. Mi Rojančani bi tega društva jednostavno ne mogli pogrešati, izlasi pa ne v resnih časih, ko treba delavcev in boriteljev, ki so pripravljeni iti v boj! Rojančani, podpirajte svojo „Zarjo“ in ohranite si jo!

„Slovani“ in ne „Slovenka“! V včerajšnjem poročilu o „Sokolovi maskaradi“ se je urinila neka pomota. V tem pustnem času, ko se možki oblačijo v ženske, a ženske v možke obleke, se je pripetilo tudi našemu poročevalcu, da je zamenjal Slovana s Slovenko. Prvi slovenski figuriran ples, ki ga je sestavil g. Umek in se je plesal na Sokolovi maskaradi, je imenoval „Slovenko“, dočim se v resnici imenuje „Slovani“.

Morda je zmesalo našega poročevalca tudi to, da se te dni piše po ljubljanskih li-

stih o „prvem“ slov. figuriranem plesu „Slovenka“, ki pa v resnici — ni prvi!

Učiteljica ponesrečila. Ko se je v nedeljo popoldne učiteljica g. ca M. Uršič peljala z vozom iz Podkrajja pri Vipavi k svojim staršem v Št. Vid, preobrnil se je pod Colom, kjer vodi cesta zelo navzdol, voz in učiteljica, voznik in konj so padli 7 metrov globoko. Učiteljica si je zlomila desno roko, vozniku in konju se pa ni nič zgodilo, ker sta padla na kup snega. Voz je običal za nekim drevesom in je zelo poškodovan.

Letošnji postni list tržaško-koperskega škofa dra. Frančiška Ksaverija Nagla se bavi s poukom v dveh poglavjih in sicer:

1. Je-li poučevanje krščanskega veroznanja potrebno? in 2. Kako je poskrbeti za to potrebno poučevanje v krščanskem nauku? Na koncu pastirskega lista je postni red za štiridesetdanski post in za leto 1906 ter znamenek svetih oprav v Trstu tekom štiridesetdanskega posta. Iz tega seznamka navedemo, da se bo v postnem času molil križev pot v sloven. jeziku: v župni cerkvi Marije Pomočnice (stari sv. Anton) vsako nedeljo ob 4. uri popoldne, v župni cerkvi sv. Jakoba vsako nedeljo ob 3. uri in pol pop. Cerkevni govori v slovenskem jeziku bodo: 1. V župni cerkvi sv. Antona novega vsako nedeljo in praznik ob 3. in pol uri popoldne in vsaki petek jutraj ob 5. in pol uri po sv. maši z napevi. 2. V župni cerkvi sv. Jakoba vsako nedeljo in praznik ob 3. uri popoldne.

Zaključek. Letošnjo predpustno sezono tržaških Slovanov je zaključil predsinočni veliki ljudski ples v gledališni dvorani „Narodnega doma“. In bil je to res — ljudski ples. Na tej zaključni prireditvi letošnje predpustne dobe so bili zbrani zastopniki vseh slojev našega življa. Toliko v dvorani, kolikor tudi v kavarnskih in restavracijskih prostorih se je tlo občinstvo. To okolnost moramo posebno poudariti, ker se le po njej moremo primerno oceniti neki drugi značilni in za naše ljudstvo častni moment: nekaljeni red je vladal vseskozi in pa veledostojni način, s katerim se je izvršila ta prireditev velikih dimenzij. Izlasi pa moramo kazati na lepo, veledostojno vedenje mase, natlačene v plesni dvorani. Mi trdimo kar naravnost, da tako lepo se ni vršila nobena druga prireditev te vrste v našem mestu. Naše ljudstvo je pokazalo vnovič, da najboljši redar je zanje — ono samo!! Tudi naš „Sokol“ je imel predsinočnim zavavo, s katero je najlepše zaključil predpustno rajanje. Bila je to zabava istega prirejenega značaja, s katerim so se odlikovale vse zabave tega društva. S to zasluženim pohvalo na adresu našega življa zaključujemo svoja poročila o letošnjih predpustnih prireditvah v „Narodnem domu“.

Elitni korzo, ki se je imel vršiti včeraj na Miramarski cesti do preko Barkovelj, je — radi vremena — odgodjen na nedeljo popoldne.

Postna zabela. Andrej Toni, težak pri trdnici Costa v ulici della Caserma, je prijavil včeraj popoldne, da mu je neznan tat z voziča ukradl vrč masla, vrednega 70 kron. On, Toni, je namreč z vozičem peljal maslo k nekemu odjemalcu. Ko se je pa mej potjo slučajno ozrl na voz — katerega je vlekel za seboj — ni bilo vrča z maslom več na voziču.

Živinčeta. Na starem senenem trgu so bili predsinočnim ob 8. uri in tri četrt aretovani 19-letni natakari Fran F., stanujoči v ulici Tiziano, 19-letni mehanik Anton P., stanujoči v ulici Gatteri, in 19-letni čevljar Avgust R., stanujoči v ulici Commerciale. Imeli so namreč seboj 18-letno Ano K., stanujočo v ulici della Caserma, ter so jo hoteli posiliti. Na njeno vpitje so pa prihiteli še pravčasno redarji ter jo rešili iz rok imenovanih živinčet, katere so djali pod ključ.

Še dve mali tatvini. Marija Rijavec, stanujoča v ulici del Farneto, je prijavila včeraj na policiji, da jej je predvčerajšnjem popoldne na Borznem trgu neznan tat ukradl iz žepa mošnjček, v katerem je imela 32 K denarja.

— Brivec Konstantin Ungejan, v službi pri brivcu Grebliču v ulici Punta del Forno, je prijavil, da mu je neznan tat ukradl stroj za striženje las, vreden 10 kron.

Društvene vesti in zabave.

Dramatično društvo javlja gg. igralcem in igralkam, da bo nocoj ob 8. uri zvečer vaja.

Odbor pevskega društva „Kolo“ javlja, da bo v petek, 2. t. m. pevska vaja in sicer za mešani zbor.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravic do dividende.

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.336-80 K. izplačane odškodnine: 82.737.153-67 K. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodski ulici 12

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občinske namene.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči kak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, kar drugače ne bo njegov oglas objavljen, če ni oseba poznana Upravi lista. Tarifa je razpisana na čelu „MALI OGLASOV“ in vsako lahko prebrati, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede. Oglase treba nasloviti na „INSERATNI ODDDELEK“, „Edinosti“. Na vprašanja potem pisem bo dajal „INSERATNI ODDDELEK“ informacije edino le, če bo pisu priložena znamka za odgovor.

Izvrstne železne pluge s plušno, posebno pripravljen za oranje pri brajda in v vinogradih, ker segajo do kraja, dajem na poskus. Živje i drugi, trgovska ulica 2. (179)

Restavracija „All' Istria“ Fazin v redišču mesta, se takoj odda v n-jem pod zmernimi pogoji in proti jamstvu: Obrniti se je na lastnika. (207)

Proda se Delnica „Konsumnega društva“, pri sv. Jakobu Naslov pove „Edinosti“. (214)

Urednik. Išče se urednik za slovenski dnevnik. Pismene ponudbe naj se pošljejo pod „Slovenski dnevnik“ na „Inseratni oddelček“, „Edinosti“. (218)

Družina srednjega stanu, broječa 3 osebe, išče malo stanovanje: sobo, sobico, kuhinjo, vodo, plin, v bližini glavne pošte. Pismene ponudbe „Inseratnemu oddelku“, „Edinosti“ pod „Družina 563“. (565)

Išče se postrežnica za nekaj ur na čen. Naslov pove uprava lista „Edinosti“. (507)

Deklica 14-16-letna zmožna slovenskega in italijanskega jezika sprejme se nemudoma v službo. Pobježe se izve pri „Inseratnem oddelku“ pri „Edinosti“. (536)

Trgovina z jestvinami in kolonijalnimi blagom Leopold Žgur (ulica Pošte 5). Blago na izbero. Sprejema odposiljanja. Priporoča se sl. občinstvu. (221)

Dve meblirani sobi se oddajo v najem. Krasen razgled; zdrav zrak. Na željo tudi s hrano. Ulica Roiano št. 2, III. nadst., vrata št. 14

Male hiše so na prodaj. Naslov: Gostilna Trošt (nad rojansko cerkvijo).

Na prodaj je več malih in velikih hiš v Rojano, Škorklji in v Barkovljah. Nad rojansko cerkvijo je na prodaj 800 štirjaških sežnjev sveta, tam blizu pa 200; cena nizka. Posojila na menice ali vkupitje se hitro preskrbujejo. Naslov pove „Edinosti“. (517)

OGLAS.

V bogatej zalogi pohištva
Em. Ehrenfreund
(prej Jesi)

ulica Nuova 24 (prilličje)

daja novo in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

ANTON SKERL

mehanik, zapriseženi zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11 - Trst
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, luči in prodaja gramofonov, zvončkov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica popraviljanje živalnih strojev, koles, motokoles itd. Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah. TELEFON šte. 1734

F. Pertot urar

TRST - ul. Poste nove št. 9
priporoča velik izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavanis itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Velika zaloga

APNENEGA KARBIDA

prve vrste

po K 25 — za 100 kg čiste teže, prosto vozarine za Istro in Goriško pri

Pavlu Patrizzi

TRST — ulica S. Lazzaro št. 9 — TRST

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

V gostilni „All' Aurora“

TRST — ulica Torrente

koncertuje vsaki večer

„Žensko tamburaško društvo“

v hrvatskih narodnih nošah

Vstopnina prosta. Postrežba točna.

Cene zmernne.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

C. kr. priv.

Riunione Adriatica di Sicurtà

Glavnica in rezervni zakladi društva glasom bilance 31. decembra 1904.

Zadružna glavnica (od kojih vplačano K 3.200.000)	K	8.000.000
Rezervni zakladi dobičkov	K	7.489.915
zaklad proti vpadanju vrednosti javnih efektov		4.144.154
Rezervni zaklad premij za zavarovanja		83.152.182
Zavarovanja na življenje v veljavi 31. decembra 1904		295.436.382
Izplačane škode v vseh oddelkih od ustanovitve društva (1838—1904)		542.251.551
Društvo sprejema po jako ugodnih pogojih zavarovanja proti požaru, streli, škodi vsled razstrelb ulomu kakor tudi prevozov po suhem in morju; sklepa pogodbe za zavarovanje življenja po raznovrstnih kombinacijah, za glavnice, rente plačljive za življenja ali po smrti zavarovanca, doto otrokom itd.		

Najboljše živalne stroje

po kron 65

z dveletnim jamstvom pošilja

JOSIP EGGER

Zaloga biciklov

TRST — trg pred vojašnico 3 — TRST

Specijaliteta

+ Kirurški instrumenti in ortopedični aparati +

TRST

Corso šte. 4

M. Gál

GORICA

Corso Verdi šte. 45

Moderci, ortopedični aparati, umetne noge, povoji za popek, ravnodržeči sponzorji.

Pasovi, trebušniki in elastične nogovice po meri.

Trigatorji. — Vdihalice. — Interoklizmi — toplomeri za mrzlico.

Največja solidnost

Stalne cene

Prvo primorsko podjetje za

prevažanje pohištva in spedijsko podjetje

RUDOLF EXNER - TRST

Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefono št. 847

Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Posiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini tržaški zavod za

ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH

Točna postrežba in nizke cene.

5 kron in več zaslužka na dan!

Iščejo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih prirost hitro delo vse leto doma — Ni treba znati n.čes. — Denost škodi nič in blago prodamo mi.

— Družba pletilnih strojev za domače delavce —

Thomas H. Whittick & Co.

PRAGA, Petrákové náměstí 7-156 — TRST, ulica Campanile 13-156

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.

(Avstro-amerikanska proga.) - Fratelli COSULICH.

Kova rečna, hitra in direktna služba za blago in potnike

mejl Trstom in Novim Jorkom.

Hitri in elegantni novi brzoparobrod

GEORGIA

odpluje dne 7. marca t. l. v Novi York.

Potnina znaša III. razred K 175.—, I. razred K 300.—.

Potrežba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniške službe. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.

Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

FILIJALKA BANKE „UNION“ v TRSTU

se bavi z vsemi bančnimi in menjičnimi operacijami

prejema vplačila na tekoči račun, plačuje 2 1/2 % obresti na leto ali pa

proti blagajniškim potrdilom na ime

v kronah:

po 3 1/2 % proti 4 dnevni odpovedi
3 1/2 % „ 30 „
3 1/2 % „ šest mesecev stalno

v Napoleonih:

po 3 % proti 30 dnevni odpovedi
3 1/2 % „ šest mesecev stalno
3 1/2 % „ na eno leto stalno

na bančni žiro

plačuje brez nikake omejitve zneska 2 1/2 % letnih obrestij, izvenredni slučaj posebnega dogovora priznava vso vplačila z dnem izvršitvega se vplačila.

Izvršuje za svoje korentiste inkaso računov na kakršnjem trgu menije za Trst, Dunaj, Budapest in za druga glavna mesta monarhije, jim izdaja nakaznice na ta tržišča ter jih ovlaščuje, da domicilirajo efekte pri njeni blagajni, vse prosto kat-rikoli stroškov.

Izdaja in kupuje po dnevnem kurzu, prosto vsakršnih stroškov, menjilne vrednote italijanske banke (Banca d' Italia), neapeljske banke (Banca di Napoli) in na sicilijansko banko (Banca di Sicilia).

Prevzema pod najzmernejšimi pogoji nakup in prodajo javnih kreditnih listin državne rente, delnice, obveznice, srečke, naj se iste kvotirajo na tržaški borzi ali na kaki drugi tu- ali inozemski borzi, deviz in vrednost.

Odpira tekoče račune z domačimi in zunanji efekti, kakor tudi proti zastavljenju karatov ladij ali proti drugemu jamstvu po dogovoru.

Odpira kredite proti listinam o nakreanju za tržišča v Londonu, Parizu, Hamburgu, Berlinu itd. po posebnih pogojih.

Izdaja in prejema menice in nakaznice na katero-koli evropsko ali izven-evropsko tržišče ter prevzema izplačila tudi potom brzjozava.

Izdaja nadalje kreditna pisma na ime, na katero-li tuzemsko ali inozemsko tržišče.

Depozitni oddelček.

Prejema in hrani depozite, sestojče iz vrednostnih papirjev, kakor tudi iz kovinskih vrednostij kakoršne-koli vrste. Prevzema točno upravljanje zaupanih dej depozitov, posebno pa iztirjevanje dotičnih odrezkov verificiranje dvignjenih srečk in izplačevanje raznovrstnih dvignjenih srečk, vse to pod najzmernejšimi pogoji.

Filijalka Banke Union — oddelček za blago — preskrbuje nakup in prodajo blaga v komisiji, dovoljuje predujme na blago, police o nakreanju, warrante itd. in jamci za plačilo carine.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19 — v Medjatovi hiši v prilličju — Dunajska cesta št. 19

sprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih posloplj, premečnih in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbi in
3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji za življenje in nezgode.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovaneem popolno varnost.

Edina domača zavarovalnica! Svoji k svojim!

Glavno poverjenišstvo za Trst, Goriško in Istro pri g. Drag. Starc v Trstu ul. Valdirivo 16